

Un instant tranquil

Andreu Mas-Colell

Escriv aquest article camí de Mèxic, complint compromisos antics. La campanya electoral ha acabat, el vot ha estat emès per correu i no sé, és clar, el resultat de les eleccions, però sé que aquest article es publicarà quan ja tots ho sabrem. És, doncs, un instant tranquil per parlar en veu alta sobre alguns dels aspectes de la campanya, i la precampanya, electoral que m'han provocat un cert grau de perplexitat.

Un d'aquests aspectes és fins a quin punt, almenys al principi de la precampanya, el PSC volia tallar de soca-rel la connexió històrica i ideològica amb l'arbre del catalanisme. És una inclinació que es va mig corregir, sobretot en el moment de la confecció de les llistes electorals, però suposo que aquesta voluntat de tall reflecteix un sentiment profund del sector avui dominant del socialisme català. Han de ser sentiments i emocions perquè em costa imaginar que pugui ser càlcul electoral, ja que dubto molt que fos rendible. En tot cas quan es publiqui aquest article ja hurem rebut un senyal sobre aquest particular.

Un altre aspecte és observar que des del punt de vista d'un observador acadèmic el procés de decisió dels ciutadans ha estat aquesta vegada extremadament complexa. En part, això és obligat en un sistema que té dues dimensions (la de la dreta-esquerra i la de la intensitat del sentiment sobiranista) i cinc partits, tots ells significatius. Però em sembla que aquesta vegada ho ha estat encara més perquè es tracta d'eleccions parlamentàries, però tothom creu, amb raó, que el més important que es decideix és la Presidència de la Generalitat. Tots voldríem saber quina serà la política d'aliances de l'endemà (i, com bé ha explicat en Cardús, això es podria fer, encara que fos de manera condicional als resultats de les eleccions). No ha estat possible la claredat i, per exemple, hem viscut la situació paradoxal de tenir un partit, ERC, alhora in-

tensament desitjat i intensament rebutjat pels dos partits més grans!

Un altre tema que m'ha interessat és el paper de l'argumentari generacional. A primera vista no hauria d'haver aparegut aquesta vegada. Els dos candidats principals tenen la mateixa edat (any més, any menys). Però ha estat present i, curiosament, ha estat el partit-coalició amb més història de govern (una història de govern de la qual, em sembla a mi, n'està orgullós i que, sens dubte, és un element de cohesió i mobilització del seu electorat) el que l'ha construït. A les eleccions anteriors el discurs generacional era esperable. Però aquesta vegada m'ha estranyat més, sobretot per la radicali-

Els candidats a la presidència de la Generalitat de Catalunya.

“També una consideració sobre els espais electorals i les regles de minutatge per les notícies. La professió periodística hi està en contra, mentre que a mi em sembla que estan justificats”

tat (llegint el programa del partit-coalició ningú no diria que ha governat 23 anys). Potser tot això reflecteix que jo quedo a la banda de la generació jubilada i no ho acabo d'encaixar bé!

També una consideració sobre els espais electorals i les regles de minutatge per les notícies. La professió periodística hi està en contra, mentre que a mi em sembla que estan justificats. No es tracta de desconfiar de la bona voluntat i objectivitat dels periodistes, sinó d'evitar dues distorsions. Una és que els partits orientin les seves activitats electorals cap a la creació de notícies aptes (potser per extravagants) per sortir més minuts a les notícies i l'altra és la protecció dels periodistes mateixos de les pressions que puguin rebre dels que són ideològicament propers.

I per acabar, hi ha elements tan nous en aquestes eleccions que em fan dubtar que les enquestes l'encertin. M'atreveixo a pensar que hi haurà sorpresa. Acceptant el risc d'equivocar-me molt, penso que la participació pot no ser tan baixa com s'avança, però, alhora, penso que no és clar a qui afavoreix això.